

Standardy Ochrony Małoletnich

Centrum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
Równoważni MED Sp z o.o z siedzibą w Warszawie

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez członków personelu placówki Równoważni MED jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel placówki Równoważni MED traktuje dziecko z szacunkiem oraz w miarę możliwości uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Równoważni MED uznaje szczególną rolę pracowników ochrony zdrowia w identyfikacji przemocy wobec dzieci, reagowaniu na nią i zapewnieniu dziecku bezpieczeństwa. Realizując te cele, personel placówki Równoważni MED działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Celem wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w Centrum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Równoważni MED jest:

- Zapewnienie wszystkim małoletnim ochrony przed krzywdzeniem i ustalenie procedur udzielania im wsparcia;
- Zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochrony dzieci przed przemocą;
- Zapewnienie małoletnim oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w placówce Równoważni MED oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560) Centrum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Równoważni MED Sp z o.o. opracowało niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich.
2. W niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich postanowiono nadać pojęciom następujące znaczenie:
 - a. **Równoważni MED** - Centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży Równoważni MED Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 39/102, 02-508 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 0001199408 oraz działający w szczególności jako podmiot leczniczy wpisany do

Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą przez
Wojewodę Mazowieckiego pod numerem 000000299268;

- b. **małoletni/dziecko** – każda osoba do ukończenia osiemnastego roku życia;
- c. krzywdzenie małoletniego - każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju. W szczególności:
 - i. **Przemoc fizyczna wobec małoletniego** - jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się;
 - ii. **Przemoc psychiczna wobec małoletniego** - jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego, niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną, nieodpowiednią socjalizację, demoralizację, sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy;
 - iii. **Przemoc seksualna wobec małoletniego** (wykorzystywanie seksualne małoletniego) - jest to angażowanie małoletniego poprzez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletni) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne np. wykorzystanie

małoletniego lub jego wizerunku do tworzenia materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie tzw. CSAM (na przykład z wykorzystaniem oprogramowania). Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku;

- iv. **Zaniedbywanie małoletniego** - jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony;
- v. **Przemoc rówieśnicza** (nękanie rówieśnicze, bullying) - przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy małoletni doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:
1. **przemoc werbalną** (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie),
 2. **przemoc relacyjną** (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
 3. **przemoc fizyczną** (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
 4. **przemoc materialną** (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),
 5. **cyberprzemoc/przemoc elektroniczną** (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem Internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych),
 6. **wykorzystanie seksualne** - dotykание intymnych części ciała lub nakłanianie / zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
 7. **przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią** (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami);

- d. **opiekun małoletniego** - przedstawiciel ustawowy małoletniego: rodzic¹ albo opiekun² ; rodzic zastępczy³ ; opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych)⁴ ;
- e. **pacjent** – rozumie się przez to osobę w każdym wieku zwracającą się o udzielanie świadczeń zdrowotnych lub korzystającą ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez Równoważni MED;
- f. **placówka Równoważni MED** – placówka lecznicza Równoważni MED Sp zoo zgodnie z adresem rejestrowym w RPWDL tj. ul. Puławska 39/102, 02-508 Warszawa.
- g. **personel** – każdy pracownik placówki Równoważni MED bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi;
- h. **Kierownik Placówki** – osoba powołana na to stanowisko przez kierownictwo Równoważni MED Sp z o.o. sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony małoletnich w placówce Równoważni MED i ich aktualność oraz odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu w placówce Równoważni MED;
- i. **kierownictwo Równoważni MED** - Zarząd Centrum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Równoważni MED Sp z o.o.
- j. **standardy** – niniejsze standardy ochrony małoletnich.

3. Standardy określają w szczególności:

- a. zasady i wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Równoważni MED, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;

¹ Rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka.

² Opiekun sprawuje pieczę nad osobą i majątkiem pozostającego pod opieką; podlega przy tym nadzorowi sądu opiekuńczego. Opiekun może działać jako przedstawiciel ustawowy dziecka, z wyjątkiem wszelkich ważniejszych spraw, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego, ponieważ w takich sytuacjach wymagane jest uzyskanie przez opiekuna zezwolenia sądu opiekuńczego.

³ Obowiązek i prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, jego wychowania i reprezentowania w tych sprawach, a w szczególności w dochodzeniu świadczeń przeznaczonych na zaspokojenie jego potrzeb, należą do rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo kierującego placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym; Obowiązek i prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem pozbawionym opieki i wychowania rodziców umieszczonym w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjnoopiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, jego wychowania i reprezentowania w tych sprawach, a w szczególności w dochodzeniu świadczeń przeznaczonych na zaspokojenie jego potrzeb, należą do kierującego odpowiednio zakładem opiekuńczo-leczniczym, zakładem pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładem rehabilitacji leczniczej.

⁴ Małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium RP bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w RP, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy. Opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. Opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego.

- b. zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi przebywającymi w placówce Równoważni MED;
 - c. zasady bezpiecznej rekrutacji personelu przez Równoważni MED;
 - d. zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - e. procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zdarzeniach zagrażających oraz udzielania wsparcia małoletniemu, zawiadamianie odpowiednich organów i instytucji w związku z podejrzeniem zaistnienia takich zdarzeń;
 - f. zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki Równoważni MED lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - g. zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
 - h. sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
 - i. zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych medycznej placówki Równoważni MED;
 - j. zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci;
 - k. zasady monitorowania wdrożenia standardów, ich późniejszego aktualizowania oraz weryfikacji.
- 4. Znajomość i zobowiązanie się do stosowania standardów przez personel Równoważni MED jest potwierdzone podpisaniem oświadczenia stanowiącego Załącznik nr 1 do standardów.**

Rozdział 1

Zasady i wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Równoważni MED, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Wszystkie osoby z personelu posiadają odpowiednie kwalifikacje i wiedzę zapewniającą właściwe postępowanie wobec małoletnich i podejmują wszelkie czynności związane z udzielaniem świadczeń małoletniemu mając na uwadze w pierwszej kolejności jego dobro i bezpieczeństwo.
2. Personel, a w szczególności osoby bezpośrednio zajmujące się małoletnim podczas udzielania świadczeń zdrowotnych, mają obowiązek przedstawić się i zwracać się do dziecka po imieniu.
3. Należy wyjaśnić małoletniemu, w sposób odpowiednio dobrany do jego indywidualnych uwarunkowań takich jak np. wiek, stopień dojrzałości, stan psychiczny, niepełnosprawność, dlaczego znalazł się w placówce, jakie świadczenia zdrowotne będzie miał wykonywane oraz jakie główne zasady panują w placówce.

4. Małoletniego należy zapewnić o ciągłej możliwości zadawania pytań co do danego świadczenia zdrowotnego, a odpowiedzi należy konstruować tak, aby były dla niego jak najbardziej zrozumiałe.
5. Małoletniego należy traktować z godnością, poszanowaniem jego praw, wolności, potrzeb i intymności.
6. Personel traktuje dziecko z szacunkiem i podmiotowo. Podmiotowy stosunek do dziecka oznacza przede wszystkim, że podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym, wysłuchać jego opinii oraz o ile to możliwe i bezpieczne, uwzględniać jego potrzeby.
7. Gdy personel przekazuje informacje opiekunowi małoletniego w jego obecności, nie pomija jego osoby przy wyjaśnieniach, ani nie zachowuje się tak, jakby małoletniego nie było w pomieszczeniu.
8. Każdy członek personelu ma obowiązek szanować prawo dziecka do prywatności. Należy poinformować dziecko o tym, że ma prawo do poufności ze strony personelu medycznego, jeśli dana informacja nie zagraża życiu lub zdrowiu dziecka i dotrzymanie poufności nie wiąże się z naruszeniem przepisów prawa. Jeśli zajdzie potrzeba ochrony dziecka bądź wystąpi inna sytuacja, z którą wiąże się ujawnienie określonych danych na temat dziecka, należy go o tym jak najszybciej powiadomić, wyjaśniając zaistniałą sytuację.
9. W trakcie udzielania świadczenia zdrowotnego, np. konsultacji, badania należy, w miarę możliwości, zapewnić obecność opiekuna małoletniego lub innej osoby bliskiej wskazanej przez dziecko, chyba że dziecko sobie tego nie życzy lub nie jest to wskazane lub możliwe z uwagi na charakter udzielanego świadczenia zdrowotnego.
10. Jeśli zachodzą ustawowe podstawy zastosowania wobec dziecka przymusu, należy postępować zgodnie z procedurą stosowania przymusu bezpośredniego (PPP_15_Zasady_stosowania_przymusu_bezposredniego). W takich sytuacjach należy starać się deeskalować emocje dziecka.
11. W przypadku pracy z dzieckiem, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania należy zachować ostrożność i dystans w celu ochrony dziecka i jego prywatności i intymności.
12. Podczas czynności związanych z ochroną zdrowia kontakt fizyczny z dzieckiem należy ograniczyć do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka oraz przeprowadzać je dbając o komfort dziecka, z poszanowaniem jego godności i intymności. Należy zawsze uprzedzać o swoim działaniu, pytać o zgodę opiekuna małoletniego lub samego małoletniego.
13. Podczas badania medycznego należy odsłaniać, o ile to możliwe i adekwatne do wykonywanego badania, ciało dziecka partiami.
14. Członek personelu powinien kontaktować się z dzieckiem:
 - a. w celach związanych z udzielaniem świadczeń medycznych,
 - b. w godzinach pracy,
 - c. na terenie placówki Równoważni MED, bądź drogą poczty elektronicznej, telefonicznie lub za pośrednictwem innych służbowych kanałów komunikacji.
15. Ograniczenia wskazane w ust. 16 nie mają zastosowania w przypadku zagrożenia dobra dziecka. W takiej sytuacji należy podjąć działania mające na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz niezwłocznie zgłosić zdarzenie Kierownikowi Placówki a następnie sporządzić szczegółową notatkę służbową z opisem zdarzenia i przekazać ją Kierownikowi Placówki.

16. W przypadku, gdy z uwagi na bezpieczeństwo dziecka uzasadnione jest, aby dziecko miało możliwość kontaktu z członkiem personelu poza godzinami jego pracy i poza służbowymi kanałami komunikacji, w sytuacji gdy dziecko nawiąże taki kontakt, każdorazowo osoba ta ma obowiązek odnotować to w formie notatki służbowej i poinformować o tym Kierownika Placówki. Treść notatki służbowej jest dołączana do dokumentacji zgłoszeniowej dotyczącej krzywdzenia małoletnich.
17. **Kategorycznie zakazane jest** każde zachowanie personelu działające w celu pokrzywdzenia małoletniego, w szczególności:
- a. krzyczenie, lekceważenie, zawstydzanie, upokarzanie małoletniego;
 - b. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czy sugestii;
 - c. naruszanie prawa małoletniego do intymności i prywatności;
 - d. utrudnianie małoletniemu przebywania z opiekunem małoletniego;
 - e. stosowanie jakiegokolwiek przemocy wobec małoletniego, w tym polegającej na biciu, szturchaniu, popychaniu i wszelkich innych naruszeniach nietykalności cielesnej dziecka, a także izolowanie dziecka w zamkniętym pomieszczeniu, przetrzymywanie drzwi, krępowanie ruchów, np. poprzez wiązanie;
 - f. okłamywanie małoletniego, np. co do długości lub bolesności zabiegu;
 - g. jakakolwiek dyskryminacja z uwagi w szczególności na płeć, wiek, rasę, religię;
 - h. nawiązywanie z małoletnim jakiegokolwiek relacji o charakterze seksualnym, czy romantycznym;
 - i. proponowanie dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych, substancji psychoaktywnych, jak również używanie ich w obecności dziecka w czasie wykonywania obowiązków służbowych lub pobytu na terenie placówki Równoważni MED;
 - j. oglądanie treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę w obecności dziecka, udostępnianie dziecku treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę lub umożliwianie im zapoznanie się z tymi treściami;
 - k. utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dozwolone jest rejestrowanie wizerunku dla celów dokumentacji medycznej, naukowych lub dydaktycznych, po uzyskaniu zgody opiekuna małoletniego i małoletniego lub gdy pozwalają na to przepisy prawa. Rekomendowane jest, aby do celów rejestracji wizerunku dziecka używać przeznaczonych w tym celu urządzeń służbowych;
 - l. przyjmowanie pieniędzy, prezentów od małoletniego i opiekuna małoletniego, ani wchodzenie w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub opiekuna małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści, w tym majątkowych;
 - m. utrzymywanie niejawnych bądź ukrywanych kontaktów z dzieckiem oraz kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji albo wykorzystujących przewagę fizyczną, stosunek władzy bądź zależność dziecka;
 - n. ujawnianie osobom nieuprawnionym, w tym innym dzieciom, informacji dotyczących dziecka, takich jak wizerunek dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej dziecka;
 - o. utrzymywanie biernej postawy w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu;

- p. angażowanie lub zachęcanie dziecka do jakiejkolwiek działalności niezgodnej z prawem lub stwarzającej zagrożenie dla dziecka.
18. Naruszenie zasad opisanych w niniejszym rozdziale może zostać uznane za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych i jako takie prowadzić do rozwiązania umowy z osobą dopuszczającą się tego naruszenia.
 19. Znajomość i zaakceptowanie powyższych zasad jest potwierdzone podpisaniem oświadczenia przez personel stanowiącego **Załącznik nr 1 do standardów**

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej relacji pomiędzy małoletnimi

1. W placówce Równoważni MED obowiązują zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi, przy czym kontakt pomiędzy dziećmi jest co do zasady okazjonalny i krótkotrwały.
2. Małoletnich obowiązuje zakaz stosowania przemocy wobec innych dzieci w jakiegokolwiek formie, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. Internet, telefon komórkowy).
3. Małoletni ma obowiązek szanować cudzą własność, prywatność i przestrzeń.
4. Każde dziecko traktuje drugie dziecko zgodnie z zasadami równego traktowania.
5. Personel zapewnia małoletnich o tym, że jeżeli:
 - a. mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyły zachowania wskazanego w zasadach bezpiecznych relacji jako niedopuszczalne ze strony członka personelu, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub innej osoby, albo
 - b. były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji jako niedopuszczalne wobec innego dziecka ze strony członka personelu, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub innej osoby mają prawo i możliwość rozmowy na ten temat z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą z personelu, która podejmie działania, aby udzielić wsparcia, z zachowaniem szacunku do ich prywatności.
6. Personel realizując cele wymienione w niniejszym rozdziale działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki Równoważni MED oraz swoich kompetencji.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. W ramach rekrutacji członków personelu Równoważni MED pracujących z małoletnimi dokonywana jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi w celu wykluczenia ryzyka wystąpienia z ich strony zagrożenia dla dobra dziecka i zagrożenia jego bezpieczeństwa.
2. Ocena przygotowania kandydatów do pracy polega w szczególności na:
 - a. uzyskaniu danych niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacji;
 - b. przeprowadzeniu rozmowy kładącej szczególny nacisk na zweryfikowanie umiejętności kandydata potrzebne do pracy z małoletnimi, w tym małoletnimi z niepełnosprawnością;
 - c. weryfikacji możliwej reakcji kandydata na powzięcie wiadomości o sytuacji zagrożenia małoletniego, bądź też jego krzywdzenia.
3. Równoważni MED Sp z o.o. dokonuje sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSTPS).
4. Osoba odpowiedzialna za rekrutację odbiera od kandydata do pracy/współpracy:
 - a. zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - b. oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa zgodnie z **Załącznikiem nr 2 do standardów**;
 - c. w przypadku zamieszkiwania przez tę osobę w innym państwie niż RP w ciągu ostatnich 20 lat lub posiadania obywatelstwa innego niż RP, od kandydata do pracy/współpracy odbiera się informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, kandydat składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem o niekaralności zgodnie z **Załącznikiem nr 3 do standardów**.
5. Ponadto osoba przyjęta na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi bezwzględnie podpisać następujące oświadczenia stanowiące **Załącznik nr 1 do standardów**:
 - a. oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami i zobowiązaniu do ich przestrzegania;
 - b. oświadczenie o zapoznaniu się z Zasadami bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnim a personelem Równoważni MED i zobowiązaniu do ich przestrzegania.

6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 powyżej zostają włączone do akt osobowych pracownika, a w przypadku ich braku dołączone do dokumentacji dotyczącej zawartej umowy cywilnoprawnej lub umowy współpracy.
7. Brak zgody na podpisanie oświadczenia wskazanego w ust. 5 uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/współpracy).

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Celem interwencji w placówce Równoważni MED jest zaprzestanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
2. Placówka Równoważni MED monitoruje, edukuje i angażuje swój personel w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich, w szczególności w zakresie:
 - a. rozpoznawania symptomów krzywdzenia dziecka,
 - b. stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnej w przypadku podejrzeń krzywdzenia dziecka,
 - c. odpowiedzialności prawnej personelu zobowiązanego do podejmowania interwencji,
 - d. procedury „Niebieskie Karty”,
 - e. przestrzegania praw pacjenta oraz opartej na szacunku komunikacji z małoletnimi i opiekunami małoletnich.
3. W placówce Równoważni MED funkcjonuje procedura „**K/I-03 Postępowanie w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie**” stanowiąca **Załącznik nr 4** do standardów, której celem jest zapewnienie pomocy osobom, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy lub zaniedbań ze strony rodziny. Integralną częścią procedury K/I-03 jest KWESTIONARIUSZ OCENY RYZYKA WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE WOBEC DZIECKA, który ma na celu pomoc w prawidłowej ocenie sytuacji dziecka oraz PROPOZYCJE ALGORYTMU POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA PRZEMOCY W RODZINIE WOBEC DZIECKA.
4. Źródłem krzywdy małoletniego może być działanie bądź zaniechanie każdej osoby, nie tylko tej najbliższej, ale także np. personelu placówki, opiekuna, czy innego małoletniego. Poniższe zasady opisują procedurę podejmowania interwencji w przypadku krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego również przez osoby spoza rodziny.
5. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka uwzględnia obowiązki określone w przepisach prawa, m.in. art. 240 Kodeksu karnego, art. 12 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego.

6. W przypadku powzięcia podejrzenia przez personel, że małoletni może być ofiarą przemocy, personel ma obowiązek:
 - a. zapewnić małoletniego o jego bezpieczeństwie i poufności wszystkich informacji, które zostaną przez niego ujawnione, a także odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie, jeżeli taka znajduje się w pobliżu małoletniego;
 - b. udzielić niezbędnej pomocy, np. poprzez udzielenie doraźnej pomocy medycznej, zaproponowanie małoletniemu przejścia w bezpieczne i odosobnione miejsce, zaoferowanie rozmowy z psychologiem, przekazanie małoletniemu kontaktu do odpowiednich instytucji wyspecjalizowanych w udzielaniu pomocy;
 - c. poinformować o podejrzeniu opiekuna małoletniego, chyba, że jest on podejrzanym o krzywdzenie małoletniego;
 - d. powiadomić odpowiednie służby zgodnie z zasadami postępowania opisanymi w Rozdziale 5 standardów;
 - e. w przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez małoletniego placówki Równoważni MED w towarzystwie opiekuna małoletniego będzie godziło w dobro małoletniego, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy – policję lub prokuraturę;
 - f. sporządzić dokumentację zgłoszeniową dotyczącą krzywdzenia małoletniego zgodnie z **Załącznikiem nr 5** do standardów oraz przekazać ją do Kierownika Placówki;
 - g. Kierownik Placówki po otrzymaniu zgłoszenia informuje telefonicznie o zaistniałej sytuacji kierownictwo placówki Równoważni MED, w której przyjęto zgłoszenie.
7. Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności i intymności, a także negatywnie wpływać na jego stan psychiczny, czy fizyczny.
8. Wszelkie czynności w momencie podejrzenia krzywdzenia małoletniego są dokonywane w obecności opiekuna małoletniego, z wyłączeniem sytuacji, w których to te osoby są podejrzewane o działanie na krzywdę małoletniego lub małoletni się temu sprzeciwia.
9. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia zgodnie ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 6** do standardów, opisującego w jak najbardziej dokładny sposób zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację, np. relacja do małoletniego – ojciec, matka, miejsce zamieszkania albo miejsce pracy bądź nauki), a następnie przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury. Pisemne zawiadomienie sporządza się w każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, nawet jeżeli osobą podejrzaną jest inna osoba małoletnia. Dodatkowo w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie należy rozpocząć procedurę NIEBIESKIE KARTY.
10. W przypadku wydania niebieskiej karty Pracownik Medyczny wprowadza ostrzeżenie medyczne (widoczne wyłącznie dla personelu medycznego) do systemu EDM (MyDr) o treści: WYSTAWIONO NIEBIESKĄ KARTĘ.

11. Kierownik Placówki przygotowuje formularz podjętej interwencji zgodnie z **Załącznikiem nr 7** do standardów, który następnie archiwizuje w placówce Równoważni MED wraz z pełną kopią dokumentacji zgłoszeniowej i interwencyjnej (w formie papierowej).
12. Kierownik Placówki prowadzi centralny rejestr wszystkich podejmowanych interwencji w Równoważni MED.
13. Rejestr podejmowanych interwencji powinien zawierać informacje o zgłoszeniu: ze wskazaniem osoby zgłaszającej, osoby podejrzewanej o krzywdzenie (opiekun, członek personelu, inne dziecko, inna osoba), rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskie Karty) kopii wysłanego pisemnego zawiadomienia, o którym mowa w pkt. 9 niniejszego rozdziału oraz daty interwencji. Wzór rejestru stanowi **Załącznik nr 8** do standardów.
14. Rejestr podejmowanych interwencji oraz powstałą w tym procesie dokumentację należy zabezpieczyć zgodnie z obowiązującymi w Równoważni MED zasadami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Rozdział 5

Plan wsparcia małoletniego, który doświadczył krzywdy

1. Wobec dziecka, które doświadczyło krzywdzenia Konsultant ds. psychologii w porozumieniu z Kierownikiem Placówki może opracować plan wsparcia.
2. Plan wsparcia powinien uwzględniać indywidualną sytuację dziecka, m.in. jego wiek, samopoczucie, doznane obrażenia, charakter zdarzenia do jakiego doszło, sytuację rodzinną i zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez placówkę Równoważni MED działań, których celem jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i poprawy jego dobrostanu; wsparcie, jakie placówka Równoważni MED może zaoferować dziecku; skierowanie dziecka i/lub opiekuna małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba. Listę instytucji, gdzie można skierować małoletniego lub opiekuna małoletniego potrzebującego wsparcia stanowi **Załącznik nr 9** do standardów.
3. Plan wsparcia powinien być opracowany w porozumieniu z opiekunem małoletniego. W przypadku, gdy opiekun małoletniego jest osobą krzywdzącą dziecko, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z rodzicem niekrzywdzącym dziecka lub inną osobą bliską wskazaną przez dziecko.

Rozdział 6

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zdarzeniach zagrażających oraz udzielania wsparcia

małoletniemu, zawiadamianie odpowiednich organów i instytucji w związku z podejrzeniem zaistnienia takich zdarzeń

1. W przypadku powzięcia podejrzenia przez personel, że małoletni może być ofiarą przemocy, personel ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić Kierownika Placówki. Obowiązek ten dotyczy całego personelu, nawet jeśli ich głównym zadaniem nie jest opieka nad małoletnimi.
2. Kontakt z Kierownikiem Placówki jest możliwy osobiście w oddziale u tej osoby albo innej wyznaczonej przez tę osobę osoby odpowiedzialnej.
3. W sytuacjach, w których jest to konieczne, zgodnie z procedurą „**K/I-03 Postępowanie w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie**” należy **powiadomić odpowiednie organy, w szczególności policję (nr 112 lub 997) lub prokuraturę.**
4. Kierownik Placówki w porozumieniu z lekarzem lub inną osobą obecną w sytuacji interwencji określonej powyżej, w zakresie podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie w stosunku do małoletniego podejmuje decyzję o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty”.
5. Personel placówki Równoważni MED ma obowiązek zawiadomić o każdym podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego zgodnie ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 6** do standardów. Natomiast dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów m.in. policji, sądu czy prokuratury.

Rozdział 7

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki Równoważni MED do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. W terminie 60 dni od wprowadzenia standardów przeprowadza się szkolenie w tym zakresie dla całego personelu placówki Równoważni MED. Kierownik Placówki zwraca uwagę na wszelkie obowiązki nałożone na personel i procedury, które personel musi spełniać w trakcie określonych sytuacji.
2. Personel ma obowiązek szczegółowego zapoznania się ze standardami, możliwości zadawania pytań oraz wyjaśniania niejasnych kwestii.
3. Osoby pracujące z dziećmi otrzymują specjalistyczne szkolenie odnoszące się do ich odpowiedzialności za dzieci znajdujące się pod ich opieką.
4. Zakres szkoleń obejmuje w szczególności:
 - a. treść obowiązujących standardów;
 - b. podejmowanie interwencji zgodnie z procedurami opisanymi w Rozdziale IV standardów;

- c. poszerzanie umiejętności w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
 - d. problematykę ochrony dzieci przed przemocą w zakresie adekwatnym do kompetencji zawodowych danej grupy pracowników.
- 5. Równoważni MED w miarę możliwości i odpowiednio do specyfiki działania inicjuje i prowadzi działania edukacyjne/informacyjne z obszaru ochrony dzieci przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów) skierowane do dzieci (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów, w szczególności na temat:
 - a. sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami;
 - b. zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami i pożądanых postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi;
 - c. ochrony dzieci przed krzywdzeniem i praw dziecka, oraz informacji, gdzie mogą szukać pomocy;
 - d. bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych;
 - e. prawa do ochrony wizerunku.
- 6. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje Kierownik Placówki lub inna osoba przez niego wskazana.
- 7. Ponadto do obowiązków Kierownika Placówki należy:
 - a. dbałość o udostępnienie standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej Równoważni med oraz na terenie placówki;
 - b. delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów w placówce Równoważni MED do odpowiednich jednostek, personelu oraz monitoring ich realizacji;
 - c. przegląd standardów ochrony małoletnich w porozumieniu i współpracy z kierownictwem Równoważni MED personelem oraz dziećmi i jeśli to możliwe - opiekunami małoletniego;
 - d. monitorowanie znajomości i przestrzegania przez personel Równoważni MED przyjętych standardów;
 - e. sprawdzanie i ocena skuteczności obowiązujących standardów;
 - f. proponowanie zmian w standardach mających na celu skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem;
 - g. nadzór nad organizowaniem dla personelu szkoleń w zakresie obowiązujących standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści;
 - h. koordynowanie przygotowania zasad bezpiecznych relacji między dziećmi, ich wdrażania, monitorowania i inicjowania zmian w ich treści odpowiadając w tym zakresie na potrzeby zgłaszane przez dzieci;
 - i. współpraca z pozostałymi osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie, realizowanie, upowszechnianie i monitorowanie standardów ochrony małoletnich w Równoważni MED.
- 8. Każdy nowo przyjęty członek personelu oraz raz na dwa lata każdy członek personelu pracujący z dziećmi przechodzi przeszkolenie z zakresu standardów i pracy z małoletnimi.
- 9. Za organizację szkoleń odpowiedzialny jest podmiot szkoleniowy wybrany przez Kierownika Placówki i działający w porozumieniu z nim.

Rozdział 8

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Kierownik Placówki Równoważni MED ma obowiązek dopilnowania, aby standardy zostały zamieszczone w widocznym miejscu na stronie internetowej placówki. Ponadto standardy zostały umieszczone w placówkach Równoważni MED w widocznym miejscu zarówno dla dziecka jak i jego opiekuna prawnego lub faktycznego.
2. Standardy są promowane wśród całego personelu, opiekunów małoletnich oraz małoletnich poprzez działania informacyjne oraz edukacyjne, dostosowane do poszczególnych grup odbiorców, np. opracowana jest wersja standardów w formie zrozumiałej dla dzieci, stanowiąca **Załącznik nr 12** do standardów.
3. Placówka Równoważni MED w miarę możliwości udostępnia dzieciom materiały edukacyjne (broшуry, ulotki) dotyczące ich praw, ochrony przed zagrożeniami, przemocą i wykorzystywaniem.

Rozdział 9

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych będących w placówce

1. Placówka Równoważni MED nie zapewnia możliwości korzystania z Internetu i mediów elektronicznych przez małoletnich, w tym nie udostępniają sieci Wi-Fi.
2. W przypadku korzystania przez małoletnich z mediów elektronicznych będących ich własnością lub własnością rodziców lub opiekunów, odpowiedzialność za sposób korzystania z nich przez małoletnich ponoszą rodzice lub opiekunowie.
3. Zabronione jest korzystanie z mediów elektronicznych w sposób zakłócający porządek w placówce Równoważni MED lub w sposób uciążliwy dla innych osób, w tym małoletnich, przebywających w placówce Równoważni MED.

Rozdział 10

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Zasady ochrony danych osobowych dzieci, w tym ich wizerunku zostały określone w obowiązujących w Równoważni MED procedurach dotyczących ochrony danych osobowych.

Rozdział 11

Zasady monitorowania wdrożenia standardów, ich późniejszego aktualizowania oraz weryfikacji

1. Realizacja standardów ochrony małoletnich w Równoważni MED jest monitorowana, poddawana ewaluacji i w przypadku stwierdzenia takiej konieczności, modyfikowana.
2. Kierownik placówki:
 - a. ma prawo monitorować znajomość i przestrzeganie przez personel placówki Równoważni MED przyjętych standardów ochrony małoletnich,
 - b. może sprawdzać i oceniać skuteczność obowiązujących wytycznych i procedur,
 - c. prowadzi rejestr naruszeń standardów i reaguje na nie,
 - d. proponuje zmiany w standardach mające na celu skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Wewnętrzne sprawozdanie z realizacji standardów w placówce Równoważni MED jest opracowywane raz na dwa lata przez Kierownika Placówki. Sprawozdanie jest przekazywane Kierownictwu placówki.
4. W sprawozdaniu uwzględnione są zgłoszone Kierownikowi Placówki uwagi personelu, małoletnich i ich opiekunów.
5. Kierownik placówki może przeprowadzić raz na 2 lata badanie - ankietę na temat stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 10** do standardów.
6. Osobna ankietą przeprowadzana jest wśród małoletnich – wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 11** do standardów i ich opiekunów – wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 12** do standardów.
7. Na podstawie badania ankiet, o których mowa w ustępie 5 i 6 powyżej oraz oceny zgodności standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi Kierownik Placówki sporządza raport, który następnie przekazuje kierownictwu placówki. Część raportu stanowi ocena znajomości standardów przez personel Równoważni MED, zestawienie zgłaszanych naruszeń standardów ochrony małoletnich (bez danych osobowych) oraz propozycje zmian w standardach.
8. Kierownictwo Równoważni MED w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 7, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do standardów ochrony małoletnich i powierza przygotowanie aktualizacji standardów Menadżerowi administracji medycznej.
9. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości standardów ochrony małoletnich wśród członków personelu jest niewystarczający, Kierownik Placówki ma obowiązek zorganizować szkolenie ze standardów dla personelu Równoważni MED.

Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Udostępnienie standardów w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonych dla dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią przez personel, dzieci i ich opiekunów poprzez:
 - a. wywieszenie w placówce Równoważni MED;

- b. zamieszczenie na stronie internetowej pod adresem www.rownowazni.clinic
 - c. przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim członkom personelu Równoważni MED.
3. Standardy ochrony małoletnich w wersji zrozumiałej dla małoletnich stanowią **Załącznik nr 13** do standardów.

Załączniki:

- Załącznik nr 1 - Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich oraz zobowiązaniu do przestrzegania zasad bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dzieckiem
- Załącznik nr 2 – Oświadczenie kandydata do pracy/współpracy o zamieszkiwaniu w innym kraju niż RP lub posiadania obywatelstwa innego kraju niż RP
- Załącznik nr 3 – Oświadczenie kandydata do pracy/współpracy o rejestrach w innym państwie niż RP
- Załącznik nr 4 - Postępowanie w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie
- Załącznik nr 5 – Formularz zgłoszenia krzywdzenia małoletniego
- Załącznik nr 6 – Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa wobec małoletniego
- Załącznik nr 7 – Formularz podjętych interwencji
- Załącznik nr 8 - Centralny rejestr interwencji
- Załącznik nr 9 - Lista instytucji, do których można skierować małoletniego lub opiekuna potrzebującego wsparcia
- Załącznik nr 10 – Ankieta dot. znajomości standardów ochrony małoletnich wśród personelu
- Załącznik nr 11 – Ankieta dot. stosowania standardów ochrony małoletnich wśród małoletnich
- Załącznik nr 12 - Ankieta dot. stosowania standardów ochrony małoletnich wśród opiekunów małoletnich
- Załącznik nr 13 - Standardy Ochrony Małoletnich w wersji dla małoletnich